

I

(Meddelelser)

RÅDET

FÆLLES HOLDNING (EF) Nr. 10/2004

fastlagt af Rådet den 18. december 2003

med henblik på vedtagelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/.../EF om minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med arbejdstagernes eksponering for risici på grund af fysiske agenser (elektromagnetiske felter) (18. særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF)

(2004/C 66 E/01)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR
DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 137, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Kommissionen ⁽¹⁾, forelagt efter høring af Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽²⁾,

efter høring af Regionsudvalget,

efter proceduren i traktatens artikel 251 ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I henhold til traktaten kan Rådet ved udstedelse af direktiver vedtage minimumsforskrifter med henblik på at forbedre især arbejdsmiljøet for at sikre et højere niveau for beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed. Det skal i disse direktiver undgås, at der pålægges administrative, finansielle og retlige byrder af en sådan art, at de hæmmer oprettelse og udvikling af små og mellemstore virksomheder.
- (2) I henhold til Kommissionens meddelelse om dens handlingsprogram om gennemførelsen af fællesskabspagten om de grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder bør der indføres minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med arbejdstagernes eksponering for risici på grund af fysiske agenser. I september 1990 vedtog Europa-Parlamentet en beslutning om dette handlingsprogram ⁽⁴⁾, hvori det blandt andet opfordrede Kommissionen til at udarbejde et særdirektiv

om de risici, der er forbundet med støj og vibrationer samt alle andre fysiske agenser på arbejdspladsen.

- (3) Som et første skridt vedtog Europa-Parlamentet og Rådet den 25. juni 2002 direktiv 2002/44/EF om minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med arbejdstagernes eksponering for risici på grund af fysiske agenser (vibrationer) (16. særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF) ⁽⁵⁾. Endvidere vedtog Europa-Parlamentet og Rådet den 6. februar 2003 direktiv 2003/10/EF om minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med arbejdstagernes eksponering for risici på grund af fysiske agenser (støj) (17. særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF) ⁽⁶⁾.
- (4) Det anses nu for nødvendigt at indføre foranstaltninger til beskyttelse af arbejdstagerne mod de risici, der er forbundet med elektromagnetiske felter, på grund af disses virkninger på arbejdstagernes sundhed og sikkerhed. De langsigtede virkninger, herunder mulige kræftfremkaldende virkninger som følge af eksponering for tidsvarierende elektriske, magnetiske og elektromagnetiske felter, for hvilke der ikke foreligger nogen overbevisende videnskabelig dokumentation, behandles imidlertid ikke i nærværende direktiv. Disse foranstaltninger skal ikke blot sikre den enkelte arbejdstagers sundhed og sikkerhed, men ligeledes bidrage til fastlæggelse af et minimumsbeskyttelsesniveau for alle arbejdstagere i Fællesskabet, således at en eventuel konkurrenceforvridning undgås.
- (5) Dette direktiv opstiller minimumsforskrifter, så medlemsstaterne har mulighed for at opretholde eller vedtage mere gunstige bestemmelser til beskyttelse af arbejdstagerne, navnlig fastsættelse af lavere aktionsværdier eller eksponeringsgrænseværdier for elektromagnetiske felter. Gennemførelsen af dette direktiv kan ikke berettige til tilbageskridt i forhold til de nuværende forhold i de enkelte medlemsstater.

⁽¹⁾ EFT C 77 af 18.3.1993, s. 12 og EFT C 230 af 19.8.1994, s. 3.

⁽²⁾ EFT C 249 af 13.9.1993, s. 28.

⁽³⁾ Europa-Parlamentets udtalelse af 20.4.1994 (EFT C 128 af 9.5.1994, s. 146), bekræftet den 16.9.1999 (EFT C 54 af 25.2.2000, s. 75), Rådets fælles holdning af ... (endnu ikke offentliggjort i EUT) og Europa-Parlamentets holdning af ... (endnu ikke offentliggjort i EUT) og Rådets afgørelse af ...

⁽⁴⁾ EFT C 260 af 15.10.1990, s. 167.

⁽⁵⁾ EFT L 177 af 6.7.2002, s. 13.

⁽⁶⁾ EUT L 42 af 15.2.2003, s. 38.

- (6) Et system til beskyttelse mod eksponering for elektromagnetiske felter bør uden unødige detaljer begrænses til en fastsættelse af de mål, der skal nås, de principper, der skal overholdes, og de grundlæggende værdier, der skal anvendes, for at gøre det muligt for medlemsstaterne at gennemføre minimumsforskrifterne på en ensartet måde.
- (7) En begrænsning af eksponeringen for elektromagnetiske felter gennemføres mest effektivt ved iværksættelse af forebyggende foranstaltninger allerede ved planlægningen af arbejdspladserne og gennem valget af arbejdsudstyr, -fremgangsmåde og -metoder, således at risici fortrinsvis nedsættes ved kilden. Bestemmelser om arbejdsmetoder og -udstyr bidrager således til beskyttelsen af de arbejdstagere, der anvender dem.
- (8) Arbejdsgiverne bør tilpasse sig den tekniske udvikling og den videnskabelige viden for så vidt angår risici i forbindelse med eksponering for elektromagnetiske felter med henblik på at forbedre beskyttelsen af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed.
- (9) Eftersom dette direktiv er et særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1 i Rådets direktiv 89/391/EØF af 12. juni 1989 om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet ⁽¹⁾, finder nævnte direktiv derfor anvendelse på spørgsmål vedrørende arbejdstagernes eksponering for elektromagnetiske felter, dog med forbehold af strengere og/eller mere specifikke bestemmelser i dette særdirektiv.
- (10) Dette direktiv er et konkret led i gennemførelsen af den sociale dimension inden for det indre marked.
- (11) De nødvendige foranstaltninger til gennemførelsen af dette direktiv bør vedtages i overensstemmelse med Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen ⁽²⁾.
- (12) Overholdelse af eksponeringsgrænseværdierne og aktionsværdierne bør sikre et højt beskyttelsesniveau vedrørende kendte sundhedsvirkninger, der kan skyldes eksponering for elektromagnetiske felter, men udelukker ikke nødvendigvis interferens med eller påvirkning af funktionen af medicinsk udstyr, såsom metalproteser, pacemakere og defibrillatorer, øresneglsimplantater og andre implantater. Der kan navnlig ved pacemakere opstå interferens ved niveauer, som ligger under aktionsværdierne, og der bør derfor træffes passende forholdsregler og beskyttelsesforanstaltninger —

⁽¹⁾ EFT L 183 af 29.6.1989, s. 1. Ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 af 31.10.2003, s. 1).

⁽²⁾ EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

DEL I

GENERELLE BESTEMMELSER

Artikel 1

Formål og anvendelsesområde

1. Dette direktiv, som er det 18. særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF, indeholder minimumskrav til beskyttelse af arbejdstagerne mod sådanne risici for deres sundhed og sikkerhed, som opstår eller kan opstå som følge af eksponering for elektromagnetiske felter (0 Hz-300 GHz) i forbindelse med arbejdet.
2. Dette direktiv omhandler de risici for arbejdstagernes sundhed og sikkerhed, der opstår som følge af kendte kortvarige skadelige påvirkninger af kroppen forårsaget af cirkulation af induktionsstrøm, energiabsorption samt kontaktstrøm.
3. Dette direktiv omhandler ikke formodede langsigtede virkninger.
4. Dette direktiv omhandler ikke de risici, der opstår på grund af kontakt med spændingsførende ledere.
5. Direktiv 89/391/EØF finder anvendelse på hele det i stk. 1 nævnte område, medmindre nærværende direktiv indeholder strengere og/eller mere specifikke bestemmelser.

Artikel 2

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

- a) »elektromagnetiske felter«: statiske magnetfelter og tidsvarierende elektriske, magnetiske og elektromagnetiske felter med frekvenser på op til 300 GHz.
- b) »eksponeringsgrænseværdier«: grænser for eksponering for elektromagnetiske felter, der er baseret direkte på konstaterede helbredsvirkninger og biologiske overvejelser. Overholdelse af disse grænser sikrer, at de arbejdstagere, som eksponeres for elektromagnetiske felter, beskyttes mod alle kendte sundhedsskadelige virkninger.
- c) »aktionsværdier«: størrelsen af de direkte målelige parametre angivet som elektrisk feltstyrke (E), magnetisk feltstyrke (H), magnetisk fluxtæthed (B) og effektæthed (S), hvorved en eller flere af de i dette direktiv omhandlede foranstaltninger skal træffes. Overholdelse af disse værdier sikrer, at de relevante eksponeringsgrænseværdier overholdes.

Artikel 3

Eksponeringsgrænseværdier og aktionsværdier

1. Eksponeringsgrænseværdierne er fastsat i bilaget, tabel 1.

2. Aktionsværdierne er fastsat i bilaget, tabel 2.

3. I forbindelse med vurdering, måling og/eller beregning af arbejdstagernes eksponering for elektromagnetiske felter kan medlemsstaterne, indtil der foreligger harmoniserede europæiske standarder fra Den Europæiske Komité for Elektroteknisk Standardisering (Cenelec), som omfatter alle relevante forhold vedrørende vurdering, måling og beregning, anvende andre videnskabeligt baserede standarder eller retningslinjer.

DEL II

ARBEJDSGIVERNES FORPLIGTELSE

Artikel 4

Identificering af eksponering og vurdering af risici

1. For at opfylde forpligtelserne i artikel 6, stk. 3, og artikel 9, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF, vurderer og om nødvendigt måler og/eller beregner arbejdsgiveren arbejdstagernes eksponering for elektromagnetiske felter. Vurdering, måling og beregning kan, indtil der foreligger harmoniserede europæiske standarder fra Cenelec, som omfatter alle relevante forhold vedrørende vurdering, måling og beregning, foretages i overensstemmelse med de videnskabeligt baserede standarder og retningslinjer, der er omhandlet i artikel 3, og, i givet fald, inddrage de emissionsniveauer, som fabrikkerne af udstyret har oplyst, når det er omfattet af de relevante EF-direktiver.

2. På grundlag af den vurdering af eksponeringen for elektromagnetiske felter, der foretages i henhold til stk. 1, vurderer og om nødvendigt beregner arbejdsgiveren, hvis de i artikel 3 nævnte aktionsværdier er overskredet, om eksponeringsgrænseværdierne er overskredet.

3. Det er ikke nødvendigt at gennemføre den i stk. 1 og 2 omhandlede vurdering, måling og/eller beregning på arbejdspladser med offentlig adgang, hvis der allerede er foretaget en vurdering i overensstemmelse med bestemmelserne i Rådets henstilling 1999/519/EF af 12. juli 1999 om begrænsning af befolkningens eksponering for elektromagnetiske felter (0 Hz til 300 GHz) ⁽¹⁾, og hvis restriktionerne i denne er overholdt for arbejdstagerne og sikkerhedsrisici er udelukket.

4. Den i stk. 1 og 2 omhandlede vurdering, måling og/eller beregning planlægges og gennemføres med passende mellemrum af det kompetente serviceorgan eller de(n) kompetente person(er), navnlig under hensyn til den i artikel 7 i

direktiv 89/391/EØF krævede kompetente sagkundskab. Resultaterne af vurderingen, målingen og/eller beregningen af eksponeringen opbevares i en passende form, så de senere kan konsulteres.

5. I overensstemmelse med artikel 6, stk. 3, i direktiv 89/391/EØF skal arbejdsgiveren være særlig opmærksom på følgende, når risikoen vurderes:

- a) eksponeringens styrke, frekvensspektrum, varighed og type
- b) de i artikel 3 i nærværende direktiv omhandlede eksponeringsgrænseværdier og aktionsværdier
- c) enhver effekt af sundheds- og sikkerhedsmæssig art på arbejdstagere, der er udsat for særlig risiko

d) enhver indirekte effekt som f.eks.:

- i) interferens med elektromedicinske apparater og udstyr (herunder pacemakere og andet implanteret udstyr)

- ii) projektilrisiko ved ferromagnetiske genstande i statiske magnetfelter med en magnetisk fluxtæthed på over 3 mT

- iii) initiering af elektro-eksplosive anordninger (detonatorer)

- iv) brande og eksplosioner som følge af antænding af brandfarlige materialer ved gnister forårsaget af inducerede felter, kontaktstrøm eller gnistudladninger

- e) muligheden for i stedet at anvende udstyr, som er udformet med henblik på at begrænse eksponering for elektromagnetiske felter

- f) relevante oplysninger, der er indsamlet i forbindelse med helbredscontrollen, herunder offentliggjorte oplysninger, i det omfang det er muligt

- g) flere eksponeringskilder

- h) samtidig eksponering for felter med flere frekvenser.

6. Arbejdsgiveren skal være i besiddelse af en risikovurdering i overensstemmelse med artikel 9, stk. 1, litra a), i direktiv 89/391/EØF og kunne angive, hvilke foranstaltninger der skal træffes i overensstemmelse med nærværende direktivs artikel 5 og 6. Risikovurderingen opbevares i en passende form efter national lovgivning og praksis og kan omfatte dokumentation fra arbejdsgiveren om, at arten og omfanget af de risici, som er forbundet med elektromagnetiske felter, overflødiggør en yderligere risikovurdering. Risikovurderingen opdateres regelmæssigt, især hvis der er sket væsentlige ændringer, der kunne gøre den uaktuel, eller hvis resultaterne af helbredscontrollen viser, at det er nødvendigt.

⁽¹⁾ EFT L 199 af 30.7.1999, s. 59.

Artikel 5

Bestemmelser med sigte på at undgå eller begrænse risici

1. Under hensyn til den tekniske udvikling og de foranstaltninger, der kan træffes for at reducere risikoen ved kilden, skal risici, der er en følge af eksponering for elektromagnetiske felter, fjernes eller begrænses til et minimum.

En begrænsning af risici, der er en følge af eksponering for elektromagnetiske felter, foretages på grundlag af de generelle principper om forebyggelse i direktiv 89/391/EØF.

2. På grundlag af den i artikel 4 nævnte risikovurdering skal arbejdsgiveren, så snart aktionsværdierne i artikel 3 overskrides, medmindre den vurdering, der foretages i henhold til artikel 4, stk. 2, påviser, at eksponeringsgrænseværdierne ikke overskrides, og at sikkerhedsrisici kan udelukkes, udarbejde og gennemføre en handlingsplan med tekniske og/eller organisatoriske foranstaltninger, som tager sigte på at forebygge eksponering, der overskrider eksponeringsgrænseværdierne, idet der navnlig tages hensyn til:

- a) andre arbejdsmetoder, der medfører lavere eksponering for elektromagnetiske felter
- b) valg af arbejdsudstyr, der i mindre omfang udsender elektromagnetiske felter, under hensyn til det arbejde, der skal udføres
- c) tekniske foranstaltninger, som tager sigte på at reducere emissionen af elektromagnetiske felter, herunder i givet fald ved brug af blokeringsanordninger, afskærmning eller lignende mekanismer til sundhedsbeskyttelse
- d) passende planer for vedligeholdelse af arbejdsudstyr, arbejdssteder og arbejdspladssystemer
- e) arbejdsstedernes og arbejdspladsernes udformning og indretning
- f) begrænsning af eksponeringens varighed og omfang
- g) tilgængeligheden af relevante personlige værnemidler.

3. På grundlag af risikovurderingen, jf. artikel 4 markeres arbejdssteder, hvor arbejdstagere vil kunne blive eksponeret for elektromagnetiske felter, der overskrider aktionsværdierne, med passende skilte i overensstemmelse med Rådets direktiv 92/58/EØF af 24. juni 1992 om minimumsforskrifter for signalgivning i forbindelse med sikkerhed og sundhed under arbejdet (niende særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF) ⁽¹⁾, medmindre den vurdering, der foretages i henhold til artikel 4, stk. 2, påviser, at eksponeringsgrænseværdierne ikke overskrides, og at sikkerhedsrisici kan udelukkes. De pågældende områder skal afgrænses og adgangen til dem begrænses, for så vidt dette er teknisk muligt, og hvis der er risiko for, at eksponeringsgrænseværdierne overskrides.

⁽¹⁾ EFT L 245 af 26.8.1992, s. 23.

4. Arbejdstagere må under ingen omstændigheder udsættes for en eksponering, der overskrider eksponeringsgrænseværdien.

Hvis eksponeringsgrænseværdierne overskrides uanset de foranstaltninger, som arbejdsgiveren har truffet på grundlag af dette direktiv, tager arbejdsgiveren straks skridt til at bringe eksponeringen ned under eksponeringsgrænseværdierne. Han fastslår årsagerne til, at eksponeringsgrænseværdierne er blevet overskredet, og tilpasser beskyttelses- og forebyggelsesforanstaltningerne herefter for at undgå, at eksponeringsgrænseværdierne overskrides igen.

5. I henhold til artikel 15 i direktiv 89/391/EØF tilpasser arbejdsgiveren de i nærværende artikel nævnte foranstaltninger efter de behov, som arbejdstagere, der er udsat for særlig risiko, har.

Artikel 6

Underretning og undervisning af arbejdstagerne

Med forbehold af artikel 10 og 12 i direktiv 89/391/EØF sørger arbejdsgiveren for, at arbejdstagere, der på arbejdsstedet vil kunne blive eksponeret for elektromagnetiske felter, og/eller disses repræsentanter får den nødvendige underretning og vejledning med hensyn til resultaterne af risikovurderingen i henhold til dette direktivs artikel 4, stk. 1, navnlig vedrørende

- a) de foranstaltninger, der træffes i henhold til nærværende direktiv
- b) værdierne og begreberne i forbindelse med eksponeringsgrænseværdier og aktionsværdier og de dermed forbundne potentielle risici
- c) resultatet af de vurderinger, målinger og/eller beregninger af eksponeringsniveauer for elektromagnetiske felter, der foretages i henhold til artikel 4 i nærværende direktiv
- d) hvorfor og hvordan tegn på skader skal opdages og anmeldes
- e) hvornår arbejdstagerne har ret til helbreds kontrol
- f) sikker arbejdspraksis, der kan begrænse risici som følge af eksponering mest muligt.

Artikel 7

Høring og inddragelse af arbejdstagerne

Arbejdstagerne og/eller disses repræsentanter høres i henhold til artikel 11 i direktiv 89/391/EØF om og deltager i afgørelsen af de spørgsmål, der er omfattet af nærværende direktiv.

DEL III

FORSKELLIGE BESTEMMELSER

Artikel 8

Helbreds kontrol

Der foretages i henhold til artikel 14 og 15 i direktiv 89/391/EØF relevant helbreds kontrol af arbejdstagere, der kan være udsat for sundheds- eller sikkerhedsvirkninger, herunder navnlig arbejdstagere, der er udsat for særlig risiko.

Artikel 9

Tekniske ændringer

1. Ændringer af de eksponeringsgrænseværdier og aktionsværdier, der er fastlagt i bilaget, vedtages af Europa-Parlamentet og Rådet i overensstemmelse med proceduren i traktatens artikel 137, stk. 2.

2. Ændringer af bilaget af rent teknisk art som følge af

- a) vedtagelsen af direktiver om teknisk harmonisering og standardisering vedrørende produktudvikling, konstruktion, fremstilling eller indretning af arbejdsudstyr og/eller arbejdssteder
- b) den tekniske udvikling, ændringer i de mest relevante harmoniserede europæiske standarder eller specifikationer og nye videnskabelige resultater vedrørende elektromagnetiske felter

vedtages efter forskriftsproceduren i artikel 10, stk. 2.

Artikel 10

Udvalg

1. Kommissionen bistås af det udvalg, der er omhandlet i artikel 17 i direktiv 89/391/EØF.

2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 5 og 7 i afgørelse 1999/468/EF, jf. dennes artikel 8.

Perioden i artikel 5, stk. 6, i afgørelse 1999/468/EF fastsættes til tre måneder.

3. Udvalget fastsætter selv sin forretningsorden.

DEL IV

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 11

Rapporter

Medlemsstaterne forelægger hvert femte år Kommissionen en rapport om den praktiske gennemførelse af dette direktiv med anførelse af de synspunkter, som er blevet fremført af arbejdsmarkedets parter.

Kommissionen underretter Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg samt Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen om indholdet af disse rapporter, om sin vurdering af udviklingen på området samt om den indsats, der måtte være påkrævet på baggrund af ny videnskabelig viden.

Artikel 12

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den ... (*). De underretter straks Kommissionen herom.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de nationale retsfor skrifter, som de allerede har udstedt eller udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 13

Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i Den Europæiske Unions Tidende.

Artikel 14

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i ...

På Europa-Parlamentets vegne

Formand

På Rådets vegne

Formand

(*) Fire år efter direktivets ikrafttræden.

BILAG

EKSPONERINGSGRÆNSEVÆRDIER OG AKTIONSØVÆRDIER FOR ELEKTROMAGNETISKE FELTER

Følgende fysiske størrelser anvendes til at beskrive eksponeringen for elektromagnetiske felter:

Kontaktstrøm (I_C) mellem et menneske og en genstand udtrykkes i ampere (A). En ledende genstand i et elektrisk felt kan lades af feltet.

Strømtæthed (J) defineres som den strøm, der går gennem tværsnittet af en enhed vinkelret på udbredelsesretningen i en leder med en vis udstrækning, som f.eks. det menneskelige legeme eller dele heraf, udtrykt i ampere pr. kvadratmeter (A/m^2).

Elektrisk feltstyrke er en vektorstørrelse (E), der svarer til den kraft, der virker på en ladet partikel uafhængigt af dens rumlige bevægelse. Den udtrykkes i volt pr. meter (V/m).

Magnetisk feltstyrke er en vektorstørrelse (H), der sammen med den magnetiske fluxtæthed kendetegner et magnetisk felt i et hvilket som helst punkt i rummet. Den udtrykkes i ampere pr. meter (A/m).

Magnetisk fluxtæthed er en vektorstørrelse (B), der svarer til den kraft, der virker på ladninger i bevægelse. Den udtrykkes i tesla (T). I frit rum og i biologisk materiale kan magnetisk fluxtæthed og magnetisk feltstyrke omregnes til hinanden ved hjælp af ligningen $1 A/m = 4\pi \cdot 10^{-7} T$.

Effektæthed (S) er den relevante størrelse, der anvendes ved meget høje frekvenser, hvor der er lav indtrængningsdybde i kroppen. Der er tale om strålingseffekten vinkelret på en overflade divideret med overfladens areal, og den udtrykkes i watt pr. kvadratmeter (W/m^2).

Specifik energiabsorption (SA) defineres som den energi, der absorberes pr. masseenhed af biologisk væv, udtrykt i joule pr. kilogram (J/kg). I direktivet anvendes begrebet til at reducere ikke-termiske virkninger fra pulserende mikrobølgestråling.

Specifik energiabsorptions-hastighed (SAR) som gennemsnit for hele kroppen eller for dele af kroppen defineres som den hastighed, hvormed energi absorberes pr. masseenhed af biologisk væv, udtrykt i watt pr. kilogram (W/kg). Helkrops-SAR er bredt accepteret som mål for skadelige termiske effekter ved eksponering for radiofrekvente felter (RF). Ud over den gennemsnitlige helkrops-SAR er det nødvendigt med lokale SAR-værdier med henblik på at vurdere og begrænse for stor afsættelse af energi i mindre dele af kroppen som følge af særlige eksponeringsforhold. Sådanne forhold kan f.eks. være en jordforbundet person eksponeret for RF i det lave MHz-område og eksponerede personer i en antennes nærfelt.

Blandt disse størrelser kan magnetisk fluxtæthed, kontaktstrøm, elektrisk og magnetisk feltstyrke og effektæthed måles direkte.

A. EKSPONERINGSGRÆNSEVÆRDIER

Afhængigt af frekvens anvendes følgende fysiske størrelser til at angive eksponeringsgrænseværdierne for elektromagnetiske felter:

- der fastsættes eksponeringsgrænseværdier for strømtæthed for tidsvarierende felter indtil 1 Hz med henblik på at undgå virkninger for hjerte-kar- og centralnervesystemet
- mellem 1 Hz og 10 MHz fastsættes der eksponeringsgrænseværdier for strømtæthed med henblik på at undgå virkninger for centralnervesystemets funktioner
- mellem 100 kHz og 10 GHz fastsættes der eksponeringsgrænseværdier for SAR med henblik på at undgå helkrops-varmestress og for stor lokal opvarmning af væv. I frekvensområdet 100 kHz-10 MHz fastsættes der eksponeringsgrænseværdier vedrørende såvel strømtæthed som SAR
- mellem 10 GHz og 300 GHz fastsættes der eksponeringsgrænseværdier for effektæthed med henblik på at undgå for stor opvarmning af væv på eller nær kroppens overflade.

Tabel 1

Eksponeringsgrænseværdier (artikel 3, stk. 1)**Alle betingelser skal være opfyldt**

Frekvensområde	Strømtæthed for hoved og krop J (mA/m ²) (rms)	Gennemsnitlig helkrops-SAR (W/kg)	Lokal SAR (hoved og krop) (W/kg)	Lokal SAR (lemmer) (W/kg)	Effekttæthed S (W/m ²)
Indtil 1 Hz	40	—	—	—	—
1-4 Hz	40/f	—	—	—	—
4-1 000 Hz	10	—	—	—	—
1 000 Hz-100 kHz	f/100	—	—	—	—
100 kHz-10 MHz	f/100	0,4	10	20	—
10 MHz-10 GHz	—	0,4	10	20	—
10-300 GHz	—	—	—	—	50

Bemærkninger:

1. f er frekvensen i hertz.
2. Eksponeringsgrænseværdierne for strømtæthed har til formål at beskytte mod akutte følger af eksponeringen af centralnervesystemets væv i hoved og krop. Eksponeringsgrænseværdierne i frekvensområdet 1 Hz-10 MHz er baseret på kendte skadelige virkninger på centralnervesystemet. Sådanne akutte virkninger er hovedsagelig af momentan karakter, og der er ikke noget videnskabeligt belæg for at ændre eksponeringsgrænseværdierne for kortvarig eksponering. Da eksponeringsgrænseværdierne imidlertid refererer til skadelige virkninger på centralnervesystemet, tillader disse eksponeringsgrænseværdier eventuelt højere strømtætheder i andet biologisk væv end centralnervesystemet under samme eksponeringsbetingelser.
3. På grund af kroppens elektriske inhomogenitet beregnes strømtæthed som middelværdier i et tværsnit på 1 cm² vinkelret på udbredelsesretningen.
4. For frekvenser op til 100 kHz kan spidsværdierne for strømtætheden beregnes ved at multiplicere rms-værdierne med (2)^{1/2}.
5. For frekvenser op til 100 kHz og ved pulserende magnetiske felter kan den maksimale strømtæthed i forbindelse med impulserne beregnes ud fra stige-/faldetiderne og den magnetiske fluxtætheds maksimale ændringshastighed. Den inducerede strømtæthed kan derefter sammenlignes med den relevante eksponeringsgrænseværdi. Ved impulser af varighed t_p bør den tilsvarende frekvens, der skal anvendes i eksponeringsgrænseværdierne, beregnes som $f = 1/(2 t_p)$.
6. Alle SAR-værdier beregnes som middelværdi for en 6-minutters periode.
7. Lokal SAR beregnes som middelværdi for en masse af 10 g sammenhængende væv. Den deraf følgende maksimale SAR bør være den værdi, der anvendes ved vurdering af eksponeringen. Disse 10 g væv skal være en masse af sammenhængende væv med næsten homogene elektriske egenskaber. Når man præciserer, at det er en sammenhængende vævsmasse, erkendes det, at dette begreb kan anvendes inden for elektronisk dosimetri, men kan være problematisk i forbindelse med direkte fysiske målinger. En enkel form som f.eks. kubisk vævsmasse kan bruges, forudsat at de beregnede dosimetriske mængder har forsigtige værdier i forhold til eksponeringsretningslinjerne.
8. Ved pulseksponering i frekvensområdet 0,3-10 GHz og ved lokal eksponering af hovedet anbefales en supplerende eksponeringsgrænseværdi med henblik på at begrænse og undgå virkninger for hørelsen som følge af termoelastisk udvidelse. SA bør således ikke overstige 10 mJ/kg som middelværdi i en masse af 10 g væv.
9. Effekttæthed beregnes som middelværdi for 20 cm² af det eksponerede område og i en 68/f^{1.05}-minutters periode (f i GHz) for at kompensere for, at indtrængningsdybden bliver gradvis mindre ved stigende frekvens. Den lokale maksimale effekttæthed, beregnet som middelværdi for 1 cm², bør ikke være mere end 20 gange 50 W/m².

10. I forbindelse med pulserende eller transiente elektromagnetiske felter samt generelt i forbindelse med samtidig eksponering for felter med flere frekvenser skal der anvendes relevante vurderings-, måle- og/eller beregningsmetoder, der kan analysere bølgeformerne og karakteren af de biologiske vekselvirkninger, idet der tages hensyn til de harmoniserede europæiske standarder fra Cenelec.

B. AKTIONSVÆRDIER

Aktionsværdierne i tabel 2 hidrører fra de eksponeringsgrænseværdier, der er anført i de retningslinjer, som International Commission on Non-Ionising Radiation Protection (ICNIRP) har opstillet vedrørende begrænsning af eksponering for ikke-ioniserende stråling (ICNIRP 7/99).

Tabel 2

Aktionsværdier (artikel 3, stk. 2) (uforstyrrede rms-værdier)

Frekvensområde	Elektrisk feltstyrke, E (V/m)	Magnetisk feltstyrke, H (A/m)	Magnetisk flux-tæthed, B (μ T)	Ækvivalent effekt-tæthed for plane bølger, S_{eq} (W/m^2)	Kontaktstrøm, I_C (mA)	Induceret strøm i lemmer, I_L (mA)
0-1 Hz	—	$1,63 \times 10^5$	2×10^5	—	1,0	—
1-8 Hz	20 000	$1,63 \times 10^5/f^2$	$2 \times 10^5/f^2$	—	1,0	—
8-25 Hz	20 000	$2 \times 10^4/f$	$2,5 \times 10^4/f$	—	1,0	—
0,025-0,82 kHz	500/f	20/f	25/f	—	1,0	—
0,82-2,5 kHz	610	24,4	30,7	—	1,0	—
2,5-65 kHz	610	24,4	30,7	—	0,4 f	—
65-100 kHz	610	1 600/f	2 000/f	—	0,4 f	—
0,1-1 MHz	610	1,6/f	2/f	—	40	—
1-10 MHz	610/f	1,6/f	2/f	—	40	—
10-110 MHz	61	0,16	0,2	10	40	100
110-400 MHz	61	0,16	0,2	10	—	—
400-2 000 MHz	$3f^{1/2}$	$0,008f^{1/2}$	$0,01f^{1/2}$	$f/40$	—	—
2-300 GHz	137	0,36	0,45	50	—	—

Bemærkninger:

1. f er frekvensen i de enheder, der er anført i frekvensområdekolonnen.
2. Ved frekvenser mellem 100 kHz og 10 GHz skal S_{eq} , E^2 , H^2 , B^2 og I_L^2 beregnes som middelværdier for en 6-minutters periode.
3. Ved frekvenser over 10 GHz skal S_{eq} , E^2 , H^2 og B^2 beregnes som middelværdier for en periode på $68/f^{1,05}$ minutter (f i GHz).
4. Ved frekvenser op til 100 kHz beregnes aktionsspidsværdien for feltstyrke ved at multiplicere rms-værdien med $(2)^{1/2}$. Ved impulser af varighed t_p bør den tilsvarende frekvens, der skal anvendes i eksponeringsgrænseværdierne, beregnes som $f = 1/(2 t_p)$.

Ved frekvenser mellem 100 kHz og 10 MHz beregnes aktionsspidsværdien for feltstyrke ved at multiplicere de relevante rms-værdier med 10^a , hvor $a = (0,665 \log (f/10^3) + 0,176)$, f i Hz.

Ved frekvenser mellem 10 MHz og 300 GHz beregnes aktionsspidsværdien ved at multiplicere de tilsvarende rms-værdier med 32 for feltstyrke og med 1 000 for den ækvivalente effekttæthed for plane bølger.

5. I forbindelse med pulserende eller transiente elektromagnetiske felter samt generelt i forbindelse med samtidig eksponering for felter med flere frekvenser skal der anvendes relevante vurderings-, måle- og/eller beregningsmetoder, der kan analysere bølgeformernes karakteristika og karakteren af de biologiske vekselvirkninger, idet der tages hensyn til de harmoniserede europæiske standarder fra Cenelec.
 6. For spidsværdierne af pulserende modulerede elektromagnetiske felter foreslås det endvidere for bærefrekvenser på over 10 MHz, at S_{eq} som middelværdi over pulsbredden ikke må udgøre mere end 1 000 gange S_{eq} -aktionsværdien, eller at feltstyrken ikke må udgøre mere end 32 gange aktionsværdien for feltstyrke ved bærefrekvensen.
-

RÅDETS BEGRUNDELSE

I. INDLEDNING

Den 8. februar 1993 forelagde Kommissionen i henhold til artikel 118 A i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab Rådet et forslag til Rådets direktiv om minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med arbejdstagernes eksponering for risici på grund af fysiske agenser.

Forslaget skulle supplere direktiv 89/391/EØF ved at præcisere, hvordan nogle af dets bestemmelser skulle finde anvendelse specielt i forbindelse med eksponering for fysiske agenser.

Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg afgav udtalelse henholdsvis den 20. april og den 30. juni 1993.

Kommissionen forelagde et ændret forslag den 8. juli 1994.

Som følge af Amsterdam-traktatens ikrafttræden er retsgrundlaget blevet ændret fra den tidligere artikel 118 A til artikel 137, stk. 2, hvorefter den fælles beslutningsprocedure med Europa-Parlamentet skal anvendes og Regionsudvalget skal høres.

Regionsudvalget meddelte ved skrivelse af 13. januar 2000, at det ikke ville afgive udtalelse om dette direktivforslag.

Forslaget var kendetegnet ved, at fire typer fysiske agenser (støj, mekanisk vibration, optisk stråling og elektromagnetiske felter), indgik i samme instrument, idet hver agens skulle have et særskilt bilag.

I betragtning af de fire fysiske agensers meget forskellige karakteristika blev det i 1999 besluttet, at der skulle udarbejdes særskilte direktiver, og der er allerede vedtaget særdirektiver om vibration og støj. Rådet valgte efterfølgende at koncentrere sig om elektromagnetiske felter som det tredje element.

Rådet vedtog en fælles holdning den 18. december 2003 i overensstemmelse med proceduren i traktatens artikel 251.

II. FORMÅL

Direktivforslaget sigter, efter opdelingen af det oprindelige forslag, mod at bidrage til en forbedret beskyttelse af arbejdstagerne mod sådanne risici for deres sundhed og sikkerhed, der opstår som følge af eksponering for elektromagnetiske felter.

III. ANALYSE AF DEN FÆLLES HOLDNING

1. GENERELLE BEMÆRKNINGER

I henhold til traktatens artikel 137, stk. 1, »støtter og supplerer Fællesskabet medlemsstaternes indsats på (...) forbedring af især arbejdsmiljøet for at beskytte arbejdstagernes sikkerhed og sundhed« osv.

I henhold til traktatens artikel 137, stk. 2, kan Rådet »ved udstedelse af direktiver vedtage minimumsforskrifter, der skal gennemføres gradvis under hensyn til de vilkår og tekniske bestemmelser, der gælder i hver af medlemsstaterne.«

Rådets fælles holdning er i overensstemmelse med målene i traktatens artikel 137, stk. 2, på det omhandlede område, da formålet hermed er at indføre minimumsforskrifter, der beskytter arbejdstagerne mod sådanne risici for deres sundhed og sikkerhed, der opstår som følge af eksponering for elektromagnetiske felter.

Den fælles holdning opfylder også Kommissionens målsætning, der støttes af Parlamentet, selv om den er opbygget anderledes som følge af en opsplitning af det oprindelige forslag. En række af ændringerne fra Parlamentets førstebehandling af Kommissionens forslag er indarbejdet i den fælles holdning.

2. OPBYGNING OG HOVEDELEMENTER

2.1. Generel opbygning

Den generelle opbygning af den fælles holdning, f.eks. indførelse af eksponeringsgrænseværdier og aktionsværdier, artiklerne om underretning og undervisning af arbejdstagerne, høring og inddragelse samt de »forskellige bestemmelser« følger nøje bestemmelserne i direktiverne om vibration og støj. Dette er også på linje med den generelle opbygning af Kommissionens ændrede forslag. I henhold til artikel 1 omhandler den fælles holdning de risici for arbejdstagernes sundhed og sikkerhed, der opstår som følge af kendte kortvarige skadelige påvirkninger af kroppen, mens eventuelle langsigtede virkninger udtrykkeligt er udelukket.

2.2. Eksponeringsgrænseværdier og aktionsværdier

Den fælles holdning bygger på indførelse af eksponeringsgrænseværdier og aktionsværdier som defineret i artikel 2, og som er fastsat i tabellerne i bilaget, jf. artikel 3. Disse værdier bygger i vidt omfang på anbefalingerne fra International Commission on Non-Ionising Radiation Protection (ICNIRP).

Tabel 1 i bilaget indeholder de eksponeringsgrænseværdier, der er fastsat for 7 forskellige frekvensintervaller med henblik på at hindre skadelige påvirkninger af forskellige dele eller funktioner i kroppen, så som hjerte-kar- og centralnervesystemet eller helkropsvarmestress og for stor lokal opvarmning af væv. Eksponeringsgrænseværdierne gælder ikke for statiske magnetfelter, da der i øjeblikket ikke er tilstrækkelig videnskabelig dokumentation for eventuelle skadelige påvirkninger fra eksponering fra magnetfelter. Dette betyder f.eks., at der ikke er nogen eksponeringsgrænseværdier for håndtering af magnetisk resonansteknik i sundhedssektoren. Rådet har dog vedtaget en erklæring til protokollen, hvori Kommissionen opfordres til nøje at overvåge udviklingen på dette område, så eksponeringsgrænseværdierne for statiske magnetfelter kan medtages i direktivet på et senere stadium, når de videnskabelige resultater gør det muligt.

Tabel 2 i bilaget indeholder de aktionsværdier, der er fastsat for 13 forskellige frekvensintervaller. Aktionsværdierne hidrører fra de eksponeringsgrænseværdier, der er anført i de retningslinjer, som International Commission on Non-Ionising Radiation Protection (ICNIRP) har opstillet vedrørende begrænsning af eksponering for ikke-ioniserende stråling (ICNIRP 7/99). I modsætning til eksponeringsgrænseværdierne gælder aktionsgrænseværdierne også for statiske magnetfelter for at hindre farer som projektilrisiko ved ferromagnetiske genstande i statiske magnetfelter.

2.3. Hvad der skal ske, hvis aktionsværdierne overskrides

Formålet med den fælles holdning er at fjerne eller begrænse risici, der er en følge af eksponering for elektromagnetiske felter til et minimum. Hvis aktionsværdierne overskrides skal arbejdsgiveren derfor straks udarbejde og gennemføre en handlingsplan med tekniske og/eller organisatoriske foranstaltninger, som tager sigte på at forebygge eksponering, der overskrider eksponeringsgrænseværdierne. Denne forpligtelse gælder ikke, når arbejdsgiveren kan påvise, at eksponeringsgrænseværdierne ikke overskrides, og at sikkerhedsrisici kan udelukkes. Artikel 5, stk. 2, som indeholder denne pligt, henviser bl.a. til andre arbejdsmetoder, valg af arbejdsudstyr, metoder til teknisk begrænsning af risici eller arbejdsstedernes og arbejdspladsernes udformning og indretning som særlige elementer i en sådan handlingsplan. En anden forpligtelse, der udløses, hvis aktionsværdierne overskrides, er afgrænsning af de pågældende områder, passende skiltning og begrænsning af adgangen til dem (artikel 5, stk. 3).

Ud fra begrebet eksponeringsgrænseværdier slås det i artikel 5, stk. 4, tydelig fast, at arbejdstagere under ingen omstændigheder må udsættes for en eksponering, der overskrider eksponeringsgrænseværdien. Hvis eksponeringsgrænseværdierne ikke desto mindre overskrides, tager arbejdsgiveren straks skridt til at bringe eksponeringen ned under disse, han fastslår årsagerne til, at eksponeringsgrænseværdierne er blevet overskredet, og tilpasser beskyttelses- og forebyggelsesforanstaltningerne herefter for at undgå gentagelse af hændelsen.

2.4. Identificering af eksponering og vurdering af risici

Et andet centralt element i den fælles holdning er bestemmelserne vedrørende identificering af eksponering og vurdering af risici i artikel 4. Den nødvendige vurdering, måling og beregning baseres på standarder, der er fastsat af Den Europæiske Komité for Elektroteknisk Standardisering (Cenelec). Indtil der foreligger harmoniserede europæiske standarder fra Cenelec, kan medlemsstaterne anvende andre videnskabeligt baserede standarder eller retningslinjer (artikel 4, stk. 1). For at undgå unødvendige gentagelser er det ikke nødvendigt at gennemføre vurderingen, målingen og/eller beregningerne på arbejdspladser med offentlig adgang, hvis der allerede er foretaget en vurdering i overensstemmelse med bestemmelserne i Rådets henstilling 1999/519/EF om begrænsning af befolkningens eksponering for elektromagnetiske felter (artikel 4, stk. 3).

Vigtige elementer i risikovurderingen, som arbejdsgiveren skal være særlig opmærksom på, er bl.a. arbejdstagernes udsættelse for særlig risiko eller flere eksponeringskilder.

2.5. De vigtigste afvigelser fra Kommissionens ændrede forslag

De vigtigste forskelle mellem den fælles holdning og Kommissionens ændrede forslag vedrører:

- den nye opbygning, der skyldes, at spørgsmålet om elektromagnetiske felter omhandles i et særdirektiv
- omstrukturering og ny definition af eksponeringsgrænseværdierne og aktionsværdierne, herunder udeladelse af tærskelniveau
- tabellerne og bestemmelserne i bilaget, som nøje følger ICNIRP's anbefalinger
- de betingelser, der udløser arbejdsgiverens pligt til at udarbejde og gennemføre en handlingsplan indeholdende forebyggende foranstaltninger
- henvisningen til de harmoniserede europæiske standarder, der er fastsat af Cenelec, så der foretages vurdering, måling og beregning i forbindelse med risikovurdering
- muligheden for, at der ikke skal foretages en vurdering af eksponeringen i visse tilfælde, hvis der allerede er foretaget en vurdering i overensstemmelse med bestemmelserne i Rådets henstilling 1999/519/EF
- Bestemmelserne om helbreds kontrol, hvor den fælles holdning henviser til artikel 14 og 15 i rammedirektiv 89/391/EØF, og navnlig omtaler arbejdstagere, der er udsat for særlig risiko. Rådet fandt, at det ikke var nødvendigt med mere vidtrækkende forpligtelser, da den fælles holdning ikke omhandler de eventuelle langsigtede virkninger
- bestemmelsen om, at visse aktiviteter skal anses for at udgøre en særlig risiko, og om, at de skal indberettes til den kompetente myndighed, udgår
- specifikke krav om oplysning af arbejdstagerne udgår.

3. EUROPA-PARLAMENTETS FØRSTEBEHANDLINGSÆNDRINGER

Da den fælles holdning kun omfatter elektromagnetiske felter, er flere af Europa-Parlamentets ændringer ikke relevante i denne sammenhæng. Derfor skulle kun følgende ændringer tages i betragtning med henblik på vedtagelse af den fælles holdning: 1, 4-21, 25, 37-40.

3.1. Ændringer vedtaget af Europa-Parlamentet, som Rådet har accepteret

Rådet har i den fælles holdning helt eller delvis overtaget den direkte ordlyd eller substansen i ændring 1, 5, 9, 14, 25, 37 og 38.

Derudover blev ændring 4 delvis medtaget i artikel 2, litra b). I stedet for teksten til ændring 4 foretrak Rådet dog at fastslå, at overholdelse af eksponeringsgrænseværdierne sikrer, at arbejdstagerne beskyttes mod alle kendte sundhedsskadelige virkninger.

Ændring 7 blev accepteret med hensyn til substansen i definitionen af aktionsværdier i artikel 2, litra c).

Ændring 10 blev delvis accepteret med hensyn til substansen i artikel 5, stk. 5, selv om Rådet ikke fandt det passende at henvise til, at der udelukkende sigtes mod præventive foranstaltninger for særlig følsomme risikogrupper.

Ændring 12 blev accepteret med hensyn til substansen i artikel 5, stk. 1, hvor den fælles holdning nu siger, at eksponeringen skal fjernes eller begrænses til et minimum.

Ændring 13 blev delvis accepteret i artikel 5, stk. 4. Rådet så ikke noget behov for specifikt at henvise til kollektive foranstaltninger, da arbejdsgiveren skal tage hensyn til alle mulige forebyggende foranstaltninger, når han tager skridt til at bringe eksponeringen ned under eksponeringsgrænseværdierne.

Ændring 17 blev accepteret med hensyn til substansen i artikel 4, stk. 5, litra d), som indeholder en liste over forskellige mulige indirekte effekter af eksponering for elektromagnetiske felter.

3.2. Ændringer vedtaget af Europa-Parlamentet, som Rådet ikke har accepteret

Rådet har af følgende grunde ikke fundet det hensigtsmæssigt at medtage ændring 6, 8, 11, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 39 og 40 i den fælles holdning:

- der er ikke behov for en tærskelværdi som nævnt i Kommissionens ændrede forslag og i ændring 6, da overholdelse af eksponeringsgrænseværdierne allerede sikrer, at der ikke er nogen kendte sundhedsskadelige virkninger
- ændring 8 blev ikke vedtaget, da der ikke er noget behov for en særskilt definition af begrebet »vurdering« ud over bestemmelserne om vurdering i artikel 4
- ændring 11 blev ikke accepteret, fordi det, der i henhold til artikel 4 skal vurderes, er risikoen for arbejdstagerens helbred og ikke eksponeringsniveauet, da dette kan måles
- ændring 15 og 16 vedrørende helbreds kontrol blev ikke vedtaget, da Rådet foretrak en generel henvisning til artikel 14 og 15 i direktiv 89/391/EØF (rammedirektivet), i stedet for at have detaljerede bestemmelser i dette direktiv. Det blev ikke fundet relevant at have yderligere forpligtelser til helbreds kontrol, da dette direktiv i modsætning til direktiverne om støj eller vibrationer ikke omhandler formodede langsigtede virkninger
- ændring 18, 19 og 20 var overflødige, da der ikke er nogen mulighed for fravigelse eller undtagelser i teksten til den fælles holdning
- Rådet fandt standardbestemmelsen i artikel 10 om et udvalg til at bistå Kommissionen tilstrækkelig og accepterede derfor ikke ændring 21
- ændring 39 og 40 blev ikke vedtaget, da bilaget er omarbejdet efter ICNIRP's anbefalinger (jf. s. 4).

IV. KONKLUSION

Rådet finder, at teksten til den fælles holdning som helhed svarer til de grundlæggende mål i Kommissionens ændrede forslag. Det finder endvidere, at det har taget hensyn til flere af de hovedmål, som Europa-Parlamentet har søgt opfyldt med sine foreslåede ændringer.
